

FAKTAT ASBESTI

Kansainvälinen syöväntutkimuskeskus on luokitellut asbestin luokan 1 karsinogeeniksi, joten se nähdään ihmisille syöpää aiheuttavana aineena. Asbestikuitujen hengittäminen voi aiheuttaa kroonisia keuhkosairauksia, kuten keuhkosityöpää, keuhkopussinsyöpää ja alemman ruoansulatuskanavan syöpää sekä asbestoosia (vakava keuhkon arpeutumasairaus, joka aiheuttaa etenevää hengenahdistusta). Maailman terveysjärjestön mukaan noin puolet kaikista työperäisistä syöpäkuolemista on asbestin aiheuttamia.

Riskien esiintyminen

Vaaroja voi esiintyä jarru- ja kytkinkorjausten sekä rakennusten ja laivojen remonttien ja purkutöiden yhteydessä tai näihin liittyvissä siivoustöissä. Keskeisiä altistavia teollisuudenaloja ovat laivatelakka-ala ja rakennusala. Altistuvat työntekijät voivat työskennellä remonttien, lattioiden tai kattojen asennuksen tai mekaniikan parissa. Muita riskiammatteja ovat telakkatyöntekijät, palomiehet ja voimalaitosten työntekijät.

Lisätietoja aineesta

Asbesti on luonnossa esiintyvä mineraalikuitu, jota on käytetty laajalti rakennuksissa ja rakennusmateriaaleissa, koneissa, kuljetusajoneuvoissa ja kulutustuotteissa (ennen kuin sen vaaralliset terveysvaikutukset havaittiin). Asbesti on yhteinen nimitys luonnossa esiintyville silikaattimineraaleille, joilla on kiteinen rakenne ja kuitumaisia ominaisuuksia. Yksittäisiä asbestikuituja ei voi nähdä tai haistaa. Asbestikuidut vapautuvat ilmaan asbestia sisältäviä materiaaleja käsiteltäessä.

Tällöin kuidut voivat joutua hengitysteihin, jolloin ne jäävät keuhkoihin tai kerääntyvät ruoansulatuskanavaan. Euroopan unioni on kieltänyt kaiken asbestin käytön, louhimisen sekä asbestituotteiden valmistamisen ja käsittelyn.

Oireiden kuvaus

Monien vuosien kuluessa hengitetyt tai niellyt asbestikuidut voivat aiheuttaa geneettisiä muutoksia ja syöpää, erityisesti mesotelioomaa. Elintapatekijät (tupakointi, krooninen stressi, huonot ruokailutottumukset ja huono fyysinen kunto) voivat vaikuttaa asbestialtistuksen jälkeiseen syövän kehittymisriskiin. Asbestiin liittyvän syövän varhaisia oireita voivat olla hengenahdistus, yskeminen, rintakipu, ruoansulatusongelmat ja pahoinvointi.

Altistumisen ja asbestiin liitettyjen syöpien välinen viive vaihtelee 15–50 vuoden välillä eri syöpätyyppien ja elintapojen mukaan.

Mitä sinä voit tehdä

Suorita asianmukaiset altistusmittaukset työpaikalla ja noudata tinkimättä voimassa olevaa asbestilainsäädäntöä. Kerro työntekijöille riskeistä ja ryhdy ennaltaehkäiseviin toimiin. Tutki, syntyykö työn yhteydessä ilmaan leviäviä kuituja.

Paras ratkaisu on hallita altistumista eliminoimalla tai korvaamalla, esimerkiksi suunnittelemalla työ niin, ettei asbestirakenteisiin tarvitse kajoa. Jos asbestirakenteisiin joudutaan kajoamaan, varmista, että työssä käytetään asianmukaisia välineitä ja tekniikoita ja että työntekijöillä on asianmukainen koulutus, jotta altistumisriski voidaan minimoida ja hallintatoimien tehokkuus maksimoida. Varmista, että henkilönsuojaimina käytetään oikeanlaista naamaria ja haalaria.

Asbestille altistuneiden henkilöiden tulee hakeutua säännöllisiin terveystarkastuksiin.

Viitteet: OSHA, EU-OSHA, HSE, IARC